

Vergaderjaar 2024–2025

28 286

Dierenwelzijn

Nr. 1382

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL-
ZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 februari 2025

De pluimveesector, de Dierenbescherming en het Ministerie van LNV hebben een Roadmap «Uitfaseren van het doden van eendagshaantjes van legrassen» ontwikkeld. Doelstelling van deze Roadmap is: «In 2026 worden geen eendagshaantjes meer gedood voor de tafeleieren voor de Nederlandse en Duitse markt». Met dit doel hoeven jaarlijks 6–7 miljoen eendagshaantjes minder gedood te worden. De afgelopen periode is hard gewerkt aan de voorbereiding hierop en de Nederlandse pluimveesector is nu technisch klaar voor deze stap. De roadmap, die is opgesteld conform de gewijzigde motie van de leden Beckerman en Boswijk (Kamerstuk 28 286, nr. 1196), is bijgevoegd bij deze brief en ik beschouw deze motie met deze Roadmap als afgedaan. Ik ben er trots op dat de sector de handschoen heeft opgepakt om samen met de Dierenbescherming en mijn ministerie tot deze doelstelling te komen. Het benadrukt dat de Nederlandse agrarische sector zich concreet inzet op het gebied van dierenwelzijn.

Een belangrijke manier om het doden van eendagshaantjes tegen te gaan, is geslachtsbepaling in een ei. Die eieren worden dan uit het broedproces gehaald, waardoor de haankuikens niet meer gedood hoeven te worden. Dit gebeurt uiterlijk op dag 12 van het broedproces. Hier zijn verschillende technieken voor beschikbaar. Zo is het mogelijk om dit met behulp van een MRI-scan en kunstmatige intelligentie te doen. Een andere methode maakt een klein gaatje in het ei, om aan de hand van een druppeltje vloeistof uit het ei, het geslacht te kunnen bepalen. Innovatie speelt hierin dus een sleutelrol. Nederlandse kuikenbroeders hebben intussen al apparatuur geïnstalleerd waarmee geslachtsbepaling in het ei kan worden uitgevoerd. Daarnaast kan ervoor gekozen worden de hanen wél uit te laten komen, en op te fokken voor het vlees. Opfokorganisaties hebben capaciteit voor de opfok van legshaantjes geregeld. Ten slotte is er de route van de dubbeldoelkippen. Dit zijn kippen die zowel geschikt zijn voor het leggen van eieren als voor de vleesproductie. Deze kippen zijn wat zwaarder dan de huidige legrassen waardoor het economisch interessanter is om de hanen voor het vlees te houden.

Essentieel voor het bereiken van de doelstelling is dat de vraag naar ZED-eieren (Zonder Eendagshaantjes Doden) zal moeten toenemen evenals de bereidheid om meerkosten voor ZED-eieren te gaan betalen. Om de marktvraag te stimuleren zijn meerdere gesprekken gevoerd met markt- en ketenpartijen zoals supermarkten (CBL), horeca (KHN), catering (Veneca) en verwerkende industrie (FNLI). Die gesprekken zullen in de komende periode geïntensiveerd worden opdat de doelstelling wordt gehaald. Ook is er, in vergelijking met het «OKT-ei» in Duitsland (Ohne Küken Töten), een Nederlandse term gekozen voor de «business to business»-communicatie voor eieren waarbij het haantje niet is gedood, namelijk de ZED-eieren (zonder eendagshaantjes doden). Op deze manier kunnen consumenten er bewust voor kiezen om eieren en eierhoudende producten te kopen waarvoor geen eendagshaantjes zijn gedood. Er zijn berekeningen gemaakt over de verwachte (meer)kosten van ZED-eieren door Wageningen Economic Research. De kostprijs voor een pluimvee-houder van een consumptie-ei door ZED zal ca. 1,15 cent stijgen. De betrokken partijen hebben ook de laatste stand van zaken van de wetenschap en beschikbare technieken in kaart gebracht. En zijn de voorbereidingen gestart voor het realiseren van een databestand waarmee actueel inzicht over relevante aantallen beschikbaar zal komen. Hiermee kan de voortgang in het behalen van de doelstelling worden gemonitord.

Ik heb er vertrouwen in dat de doelstelling in 2026 behaald kan worden, en dat wij in Nederland over kunnen naar het produceren van tafeleieren zonder dat daar eendagshaantjes voor gedood hoeven te worden. Ik waardeer de stevige samenwerking en inzet die de betrokken partijen afgelopen jaren hebben laten zien om dit te realiseren. Ik zal de Kamer blijven informeren over de voortgang.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma